

Školní vzdělávací program pro školní družinu
V1.2

Základní škola a mateřská škola Gaudi

Společně tvoříme mozaiku poznání

1.	Identifikační údaje	4
1.1.	Název ŠVP	4
1.2.	Údaje o škole.....	4
1.3.	Zřizovatel	4
1.4.	Platnost dokumentu.....	4
2.	Obecní charakteristika školní družiny	5
3.	Materiální, technické a prostorové podmínky	6
4.	Personální a ekonomické podmínky	7
5.	Cíle vzdělávání školní družiny.....	8
6.	Obsah vzdělávání	9
7.	Délka a časový plán	11
8.	Organizace a formy vzdělávání	13
9.	Podmínky přijetí a ukončení vzdělávání školní družiny.....	14
10.	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	15
11.	Tematický plán školní družiny.....	16

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

ŠVP Svobodná demokratická škola Gaudi

Školní vzdělávací program je zpracovaný dle RVP ZV.

1.2. Údaje o škole

název	Základní škola a mateřská škola Gaudi, s.r.o.
právní forma	společnost s ručením omezeným
sídlo	Ostravská 77, 742 58 Příbor
IČO	07485018
místo vzdělávání	Ostravská 77, 742 58 Příbor
RED-IZO:	691013233
ředitel	Hana Ševčíková
kontakt	info@skolagaudi.cz, 724 615 019

1.3. Zřizovatel

název	Hana Ševčíková
adresa	Lubina 424, 742 21 Kopřivnice
kontakt	hana.sevcikova@skolagaudi.cz

1.4. Platnost dokumentu

Platnost od	20. srpna 2024
Účinnost od	1. září 2024

2. Obecní charakteristika školní družiny

Škola Gaudi je nestátní základní škola, která je zařazená v rejstříku škol a školských zařízení MŠMT. Školní družina byla založena spolu se základní školou ke dni 1.9.2019 a stejně jako ona vychází z koncepce svobodných demokratických škol. Zásadní je přijetí zodpovědnosti za vlastní vzdělání a v širším kontextu za vlastní život. Studenti a učitelé /vychovatelé jsou si rovni a spolupodílejí se na vytváření a naplňování pravidel. Demokracii se učíme od dětství, v dospělosti plynule navazujeme na již vybudované dovednosti a schopnosti.

V naší školní družině respektujeme jedinečnost každého dítěte a vytváříme svobodné a podnětné prostředí pro trávení volného času před a po vyučování. Školní družina nabízí žákům možnost trávení volného času dle jejich zájmu a potřeb především formou zájmových činností, zejména výtvarných, pracovních technických, hudebních, pohybových, literárně dramatických a spontánních. Celým konceptem jsme připraveni nabídnout vzdělání všem dětem, tedy i žákům nadaným či se speciálními vzdělávacími potřebami formou inkluzivního vzdělávání.

Budova školy a školní družiny se nachází v klidné části, jen pár minut pěší chůze od kraje města plného přírody. K dispozici jsou žákům 3 patra celé školy (vyjma skladovacích prostor), po kterých se mohou svobodně pohybovat a po domluvě s vychovateli též venkovní prostory školy s rozlehlým oploceným pozemkem či širší okolí při vycházce a dodržují přitom společně schválená pravidla.

Družinu mohou navštěvovat žáci všech ročníků školy, přičemž provozujeme 3 oddělení s maximální kapacitou do 90 žáků.

Činnost družiny trvá ve dnech školního vyučování. Družina je v provozu odpoledne po vyučování do 16:00.

3. Materiální, technické a prostorové podmínky

Školní družina využívá veškeré prostory v budově školy Gaudi a žáci zde mají k dispozici výtvarný materiál, stavebnice, deskové hry, počítače, hračky, balony, hudební nástroje, učební pomůcky, knihy, časopisy... Vše mohou užívat volně nebo na základě společně schválených pravidel. Pro pohybové aktivity je primárně určena tělocvična či venkovní hřiště.

Stravování dětí probíhá: oběd ve školní jídelně – výdejně, svačiny si nosí děti z domova. Pitný režim je zajištěn po celou dobu provozu družiny.

4. Personální a ekonomické podmínky

Chod školní družiny je zajištěn činností vychovatelek/vychovatelů, kteří se seznámili s koncepcí, pravidly, fungováním vnitřní samosprávy školy a vnitřními předpisy školy. Do činnosti družiny jsou jako dobrovolníci zapojeni také rodiče našich žáků a další externisté. Vychovatelé mají požadované pedagogické vzdělání, popř. si požadované vzdělání doplní. Dále se dle možností účastní vzdělávacích seminářů, kurzů, akcí nebo se věnují samostudiu za účelem pedagogického i všeobecného rozhledu.

Zákonní zástupci žáků platí v Základní škole Gaudi školné, ve kterém je zahrnuta i cena školní družiny včetně pomůcek a materiálu.

5. Cíle vzdělávání školní družiny

Hlavním posláním školní družiny je podpora individuálních zájmů dětí, jejich nadání, ale také naplnění fyzických potřeb odpočinku a rekreace.

Výchovně vzdělávacím cílem školní družiny je:

- Poskytnout prostor pro sebeřízení a sebeobjevování.
- Výchova žáků ke smysluplnému a radostnému využívání volného času v bezpečném a inspirativním prostředí.
- Rozvoj samostatnosti a zodpovědnosti žáků, schopnosti soužití a spolupráce v kolektivu, ohleduplnosti a empatie k ostatním spolužákům i dospělým.
- Aktivní zapojení dětí do dění ve školní samosprávě i občanské společnosti.
- Osvojení si základů společenského chování.
- Návyk péče o pořádek a čistotu prostředí.
- Dodržování bezpečnosti a péče o své zdraví.
- Rozvoj vztahu k životnímu prostředí, pochopení souvislostí, osvojení environmentálně příznivého chování.
- Získání všeobecného přehledu o světě.
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie a sociokracie.
- Prevence závislostí a rizikového chování, zdravý způsob života.
- Prostřednictvím sebeřízení přirozeným způsobem napomáhat celoživotnímu vzdělávání.
- Aktivní sociální zapojení integrovaných žáků.
- Rozvoj tvořivosti a představitivosti prostřednictvím her a dalších aktivit.
- Podpořit děti v realizaci vlastních zájmů a koníčků.
- Poskytnout prostor pro vyjádření svých emocí v bezpečném prostředí.

6. Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání je členěn do těchto výchovně vzdělávacích oblastí:

Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, orientace v prostoru a čase, odhadování vzdálenosti v čase. Návštěva významných míst v regionu, seznamování s lidovými zvyky. Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova.

Lidé kolem nás

Osvojení vhodného chování a vystupování, soužití v rodině, v kolektivu třídy, družiny, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, lidé s různým postižením, pomoc druhému, slušná mluva a základy společenského chování. Předcházení šikaně a patologicky negativním jevům. Tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní.

Lidé a čas

Utváření individuálně příznivého režimu dne a jeho dodržování, učit žáky s časem nakládat a vážit si ho. Orientace v čase – znát hodiny, roční období, umět je charakterizovat. Vánoční a jiné zvyky a tradice. Lidé a minulost – jak se vše kolem nás mění, tradice, řemesla, moderní technika.

Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, využití knih, encyklopedií i internetu, výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, o domácí zvířata, ekologická výchova – ochrana přírody.

Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění, pohybové hry, dodržování pitného režimu. Pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty.

Rozvíjené klíčové kompetence

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují účastníky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny kompetence k učení, k řešení problémů, komunikační kompetence, sociální, občanské a pracovní kompetence a kompetence k trávení volného času.

Kompetence k naplnění volného času: Dítě dle svého zájmu tráví volný čas, rozvíjí své zájmy v individuálních a organizovaných činnostech, tyto činnosti si vybírá, rozvíjí svou schopnost aktivního trávení volného času.

Kompetence komunikační: Dítě komunikuje kultivovaně, s respektem, naslouchá druhým, ovládá mimoslovní komunikaci. Komunikuje bez ostychu s okolím. Myšlenky, názory, sdělení, otázky a odpovědi otevřeně vyjadřuje, chce-li je sdílet.

Kompetence k řešení problémů: Účastník se učí problém pochopit, přemýšlí o jeho příčinách. Chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli a hledá způsoby řešení. Umí si obhájit svá rozhodnutí, uvědomuje si za tyto rozhodnutí odpovědnost. Rozlišuje správná a chybná řešení.

Kompetence občanská a pracovní: Účastník vnímá nespravedlnost, šikanu, agresivitu a dovede se jim bránit. Uvědomuje si svá práva a práva druhých. Chová se odpovědně s ohledem na zdraví své i druhých. Podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí. Osvojuje si pracovní návyky, dodržuje bezpečnost a bezpečně používá materiály, nástroje a vybavení školní družiny.

Kompetence sociální: Účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a reflektovat svojí činnost. K povinnostem přistupuje odpovědně. Při střetu zájmů se dokáže domluvit s ostatními. Respektuje pravidla, je schopen respektovat jiné, spolupracuje v týmu. Odhaduje rizika svých nápadů. Rozhoduje o svých činech, uvědomuje si, že za své činy odpovídá a nese důsledky.

Kompetence k učení: Své zkušenosti a vědomosti uplatňuje v praktických situacích. Dokáže si říci o pomoc, je-li potřeba. Klade si otázky a hledá na ně odpovědi. Získává vědomosti z různých zdrojů a pramenů a získané poznatky dává do souvislostí.

7. Délka a časový plán

Vzdělávací program školní družiny je programem rámcovým, je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro účastníky obou stupňů ZŠ, tedy na devět let. Výhodou programu po celý vzdělávací cyklus je možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek, propojovat a přesouvat témata během celé docházky do školní družiny. Činnosti programu nejsou věkově vymezeny, proto lze volit činnosti dle aktuálního složení účastníků. Školní vzdělávací program je doplněn ročním plánem. Činnost probíhá od září do června. Školní vzdělávací program je založen na dobrovolnosti.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Ve školní družině při základní škole Gaudi respektujeme individualitu každého žáka a snažíme se vytvořit přiměřené a inspirativní prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se ve školní družině podílí celý tým - vychovatel/ka, případně asistent pedagoga a členové školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP): metodik prevence a výchovný poradce, externí psycholog, externí speciální pedagog a sociální pracovník. Spolupracujeme s rodiči a pedagogy a v případě potřeby spolupracujeme s PPP a dalšími odbornými pracovišti.

9. Organizace a formy vzdělávání

Výchovné působení vychovatelek/vychovatelů vychází z požadavků pedagogiky volného času. Vychovatelky/vychovatelé organizují činnosti v průběhu dne, reagují na potřeby jednotlivých žáků, přizpůsobují je aktuální situaci a klimatu ve školní družině. Poměr řízených a spontánních činností odpovídá potřebám dětí. Za důležité považujeme dopřát dětem prostor pro kamarádské povídání, volnou hru a vzájemné učení hrou mezi dětmi.

Činnosti ve školní družině:

Činnost organizovaná - organizované aktivity zájmového charakteru, pobyt a pohyb venku, odpočinkové a klidové aktivity, vycházky a výlety do okolní přírody, nabídky činností v ateliéru, pravidelné činnosti spjaté s denním režimem, hledání informací pomocí internetu, naplňování tématického plánu atd.,

Příležitostné akce - někdy překračují rámec běžné doby školní družiny (vánoční jarmark, Halloweenská oslava, vánoční besídka, DOD, Den dětí, výlety), někdy jsou určeny i pro rodiče a veřejnost (pořádání workshopů, jarmarků, výstav a jiných akcí),

Spontánní aktivity - volná hra, vlastní aktivity žáků, relaxační činnosti, povídání si,

Sebeřízená příprava na vyučování,

Zájmové kroužky - dle nabídky školní družiny.

Forma vzdělávání je realizována pravidelnou denní docházkou.

10. Podmínky přijetí a ukončení vzdělávání školní družiny

O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Podmínkou přijetí je řádně vyplněný zápisový lístek. Nejvyšší počet účastníků je 30 na jedno oddělení, v případě velkého zájmu mají přednost žáci 1. stupně. Pobyt žáků ve družině končí odchodem s rodiči nebo samostatně po písemné domluvě nebo přechodem do zájmového kroužku. Odhlášení žáka je v průběhu školního roku možné, a to písemnou formou.

11. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky hygienické a bezpečnostní:

Činnosti spontánní a řízené se prolínají, jejich skladba respektuje psychosociální podmínky výchovně vzdělávací práce školní družiny.

Žáci začínají využívat družiny po skončení výuky, neodcházejí-li domů.

Pitný režim je zajištěn ve školní jídelně. Prostředí užívaných prostorů vyhovuje hygienickým normám. Pomůcky a hry splňují požadavky bezpečnosti.

Žáci jsou pravidelně poučováni o prevenci úrazů, zvláště před akcemi mimo areál školy. Na začátku školního roku jsou seznámeni s provozními řády využívaných prostor. V týmovně je umístěna lékárnička. Zákonní zástupci jsou okamžitě informováni o případném zranění, úrazu, či náhlém zhoršení zdravotního stavu účastníka. Veškeré úrazy jsou evidovány v knize úrazů.

Psychosociální podmínky:

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima, ve vzájemné komunikaci panuje otevřenost a partnerství. Žáci jsou vedeni ke vzájemné úctě a toleranci, k empatii, spolupráci a pomoci druhému.

Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Činnost vychází ze zájmů účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, vše je vedeno k všestrannému prospěchu dítěte.

Činnosti ve školní družině obsahují činnosti zaměřené na problematiku ochrany před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Rodiče žáků jsou včas informováni o činnosti školní družiny prostřednictvím mailu, formou sms a webových stránek školy.

Tento školní řád nabývá účinnosti dnem 1. září 2025.

Platnost od: 20. srpna 2025

Hana Ševčíková
ředitelka školy

12. Tématický plán školní družiny

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je založen na činnostech vyplývajících především ze zájmu dětí.

Září

Téma Moje škola

Poznávání prostředí školy, seznamování s průvodci a dětmi

Seznámení s vnitřním řádem ŠD a poučení o bezpečnosti

Loučení s létem – sběr bylin, hry na přilehlé zahradě

Prozkoumávání okolního prostředí školy – koloběžky, skate

Říjen

Téma Příroda kolem nás

Podzimní tvoření

Sběr šípků, kaštanů a jiných podzimních plodin

Vycházky za přírodou – Zahrada piaristického kláštera, park, okolí řeky

Halloween, dušičky – povídání si to těchto svátcích, tvoření dekorací a masek, oslava

Den stromů

Listopad

Téma Recyklace, ochrana životního prostředí

Povídání si o udržitelnosti, vegetariánství, recyklaci

Organizace školního SWAPu oblečení

Práce se dřevem v dílně

Příprava na advent a Vánoce – výroba vánočních dekorací a adventních věnců

Prosinec

Téma Moje rodina

Adventní a vánoční tradice – pečení perníčků, výroba plovoucích svíček, strojení stromečku

Den sv. Mikuláše

Zimní tvoření, práce v ateliéru s dřevem

Celodenní akce Vánoce v Gaudi – hry, poslech koled, rozdávání dárečků

Leden

Téma Zima

Sněhové radovánky – koulování, sáňkování, stavění ze sněhu, běžky

Vlčí hlídky, povídání si o vlčích

Tvoření v ateliéru a dílně

Zhodnocení prvního pololetí, diskuze představ a přání na další půlrok

Únor

Téma Já a zdraví

Povídání si o otužování

Péče o zdraví fyzické i psychické, relaxační techniky, jóga

Masopust – tvorba masek, her k masopustu, oslava

Hraní na hudební nástroje, rytmus

Březen

Téma Jaro

Volně žijící zvířata a jejich ochrana

Vítání jara, pozorování změn v přírodě

Jarní tvoření v ateliéru i dílně

Setí semínek, pěstování rostlin

Velikonoce - výroba ozdob

Duben

Téma Kultura a pohyb

Různé formy tance, rytmus

Jóga a všímavost

Sběr květin a jejich poznávání – příprava čajů z prvních jarních bylin

Den Země – ochrana přírody

Akce Uklidme Česko

Tvořivé a rukodělné práce

Květen

Téma Já a kniha

Knihobudky – jak fungují, prozkoumání knihobudek v okolí

Příprava školního SWAPu knih a deskových her

Čtení na zahradě a v parku

Jarní tvoření v ateliéru a dílně

Den matek

Červen

Téma Digitální svět

Bezpečné používání internetu – beseda

Program V síti do škol

Výukové digitální hry a programy

Hry v zahradě a parku, koloběžky, skate

Tvoření v přírodě, landart

Den dětí – oslava

Zhodnocení celého roku v Gaudi, plány na léto